Leto XXV., št. 87

Poštnina plačana v gotovini
Franco-bollo da cambiare

Ljubljana, sreda 18. aprila 1945

Preis — Cena 2.— L

Upravništvo: Ljubljana, Puccinijeva ul. 5. Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Puccinijeva ulica 5. Telefon št. 31-25, 31-26.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska c. 42
Izključno zastopstvo za oglase iz Italije in inozemstva: UPI S. A., Milano.

Računi: za Ljubljansko pokr. pri poštno-čekovnem zav. št. 17.749 za ostale kraje Italije: Servizio Conti, Corr. Post. 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Mesečna naročnina 32 lir.

Uredništvo:
Ljubljana — Puccinijeva ulica št. 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

Der Wehrmacht-Bericht musste heute wegen technischer Störungen ausbleiben und wird in der morgigen Nummer nachgeholt.

Poročilo vrhovnega poveljstva je moralo danes zaradi tehničnih ovir izostati in ga bomo objavili v jutrišnji številki.

Ostri boji na vseh bojiščih

Srditi nemški protinapadi na zapadu — Borba v severni Italiji v odločilnem štadiju — Prvo kolo bojev ob Odri odločeno v nemško korist

Berlin, 17. apr. V nedeljo so napadajoči Angloameričani obdržali na zapadu svoj pritisk predvsem v srednji Nemčiji, v Frankenu in Poruhrju. Ogorčeni protinapadi in žilavi odpor nemških oporišč so preprečili vsako večje sovražnikovo napredovanje.

Na severu zapadnega bojišča so ostali boji na nizozemskem ozemlju kakor tudi med rekama Ems in Wesero krajevno omejeni. Čeprav je sovražnik na nekaterih odsekih, tako n. pr. na območju obalnega prekopa in južno od Bremena vrgel v borbo močne sile, so ohranile nemške čete, ki so prehajale stalno v protinapade, strnjenost obrambe ter po uničenju številnih oklopnikov, protioklopniških topov in tovornih voz vrgle nazaj naprej potisnjene sovražnikove osti. Na odseku Aller, kjer kljubuje druga mornariška pehotna divizija že en teden z odličnim bojnim duhom napadom treh britanskih oklopniških in pehotnih divizij, je sovražnik nekoliko povečal svoja predmostja, vendar so se izjalovili njegovi prebijalni poizkusi, usmerjeni proti severu.

Ob Labi med Wittenbergom in Magdeburgom je ostal položaj neizpremenjen. Nemški lovski zbori so pri motilnih napadih uničili 11 oklopnikov. Južno od Magdeburga, ki je sam pod topniškim motilnim ognjem, je moral sovražnik umakniti spričo nemškega močnega protipritiska sile, ki jih je vrgel preko Labe; v izlivnem področju Saale pa je poglobil svoje predmostje z močnimi napadi. Sunki in protiapadi se na tem področju urno izmenjavajo.

V srednji Nemčiji so Američani ojačili svoj prtisk proti Harzu. Močni pehotni oddelki so poizkusili prodreti skoz gorski masiv. Severnozapadno in jugozapadno od Brockena, kakor tudi na višinah med Bodejem in Wipperjem so zadivjali hudi, še trajajoči boji. Severno od Chemnitza so Američani napredovali na izvirnem področju Mulde, v ostalem pa so ostala njihova napredovanja omejena. Nemške čete so očistile zapadni del Chemnitza sovražnikovih, prejšnjega dne vdrlih sil in pri Halleju odbile sovražnikov napad z zapada, ki je bil izveden v jakosti divizije in 70 oklopnikov. Južno od Leipziga pa se je sovražnik zadržal spričo poraza prejšnjega dne v splošnem mirno. Južno od ozke, sedaj do Zschoppaua segajoče vdorne proge, vztrajajo nemška oporišča napram močnim napadom.

Na južnem boku zapadnega bojišča so Američani osredotočili svoje napade na Frankovsko Švico, na odsek Aisch, pogorje vzhodno od Heilbronna in na severo-zapadni rob Schwarzwalda. Čeprav so njihova oklopniška krdela v Frankenu dosegla področje na obeh straneh Erlangena in v zgornjerenski nižini spodnji tok reke Kinzig vzhodno od Strassburga, so nemške čete v protinapadih vedno znova zaustavile naskakovalne kline ter uničile številne oklopnike. V Porurju je ležal Hagen v središču hudih bojev. Sovražnik je s severa in juga dosegel razvaline mesta, ki so jih zagrizeno branili nemški grenadirji. V teku so ogorčeni nemški protinapadi, ki imajo nalogo, da zopet obnove prekinjeno zvezo.

Borba v zgornji Italiji je stopila v odločilni štadij. Zavezniki skušajo s porabo ogromnih količin gradiva razbiti dolgo nemško bojno črto na zapadu, v sredini in na vzhodu ter mečejo v borbo vse razpoložljive sile. Tako so Američani včeraj dopoldne po najmočnejšem neprestanem topniškem ognju pričeli z velenapadom tudi južno od Bologne. Po dosedanjih poročilih so dosegli majhen vdor le na prehodni cesti prehoda Futa, na drugih odsekih pa so jih nemške čete odbile pod visokimi izgubami deloma v borbah iz bližine.

Na jadranskem odseku so deli 8. britanske armade nadaljevali s svojimi napadi med Monte Grande in zapadno obalo jezera Comacchio. Severno od Imole so zavzele nemške čete odsek Vilano ter držale v precejšnji oddaljenosti od sebe britanske najemniške čete, ki so jim sledile. Na obeh straneh Via Adriatica med Alfonsinom in Argento so britanske sile podvojile svoj pritisk tako podnevi kakor ponoči, ne da bi jim uspelo razbiti nemške bojne črte.

Južnozapadno od Bologne so obležali ameriški napadi v križnem ognju nemških čet zapadno od ceste, ki vodi iz Pistoje v Bologno.

Na ligurški obali so se razvili zapadno od Carrare ogorčeni boji za važne višinske postojanke, ki so jih morali Nemci kljub številnim protinapadom izprazniti do noči. Nekoliko bolj severno od teh višinskih postojank pa so se nadaljnji ameriški napadi zlomili v krvi.

Boji ob Odri

Berlin, 17. aprila. Mednarodni informacijski urad javlja z vzhodnega bojišča:

Prvo kolo velenapada na bojišču ob Odri med Fürstenbergom in predmostji severozapadno od Küstrina so nemške čete odločile v svojo korist. Vsi napadi, izvedeni večinoma z močnimi pehotnimi oddelki in spremljevalnimi oklopniki, so bili zadušeni v potokih krvi. Boljševikom nikjer ni uspelo, da bi dosegli bistven vdor. Kakor smo že javili, se je pričela bitka v ponedeljek dopoldne po dve in pol urnem neprestanem topniškem ognju, na katerega pa je množično nemško topništvo najenergičneje odgovorilo. Nato so vrgli Sovjeti na širini 90 km naprej svoje naskakovalne kolone, ki pa jih je nemški obrambni ogenj večinoma razbil. Tudi tretji in četrti val nista dosegla nemške glavne bojne črte. Po večurni borbi so dosegli boljševiki le na obeh straneh Frankfurta dva vdora. Nemške čete so takoj pričele s protinapadom ter vrgle zelo utrujene sovjetske sile nazaj.

Posebno ogorčeno so divjali boji za višini med Küstrinom in Frankfurtom, kjer so spustili Sovjeti skupino padalskih lovcev na nemško glavno bojno polje. Ti padalski lovci so bili takoj obkoljeni in uničeni. Po hudih bojih so se morali boljševiki tudi tukaj umakniti.

Nadaljnje težišče sovjetske ofenzive je bilo na področju zapadno od Küstrina, kjer so nemške čete zadržale sunek vzhodno od železniškega križišča. V loku Odre vzhodno od Eberswalda so se spopadli sovjetski plavajoči oklopniki z nemškimi naskakovalnimi topovi, ki so uničili večino sovjetsih bojnih voz, ostanek pa prisilili, da se je umaknil.

Veleborba na italijanskem bojišču

Berlin, 17. aprila. Mednarodni informacijski urad javlja z italijanskega bojišča:

Hudi udarci ameriškemu letalstvu na Daljnem vzhodu

Tokio, 17. aprila. Japonski izredni napadalni zbor je v noči na 15. aprila poizvel presenetljiv napad proti sovražnikovim letališčem na severu in v središču Okinave. Kljub intenzivnemu zapornemu ognju sovražnikove protiletalske obrambe so dosegle japonske edinice zadetke v polno na letališču in na napravah. Opazovali so različne velepožare. V Katenskem zalivu so japonski letalci težko poškodovali neko bojno ladjo neznanega tipa.

Cesarski japonski glavni stan je objavil: Približno 200 letal tipa B 29 je 15. aprila napadalo nepretrgoma 2 in pol uri jugozapadna področja Tokija in Jokohame. Odmeti bomb so povzročili v mestnih področjih občutno škodo in požare, ki pa so bili zadušeni do poldneva naslednjega dne. Naša protiletalska obramba je po dosedanjih vesteh sestrelila 55 sovražnikovih letal. Nad 50 letal je bilo poškodovanih.

S številnimi zažigalnimi bombami Američani niso napadli le tesno nastanjene tokijske stanovanjske okraje, temveč tudi druge nevojaške cilje, ki jih je prav lahko spoznati iz zraka. Našteli so približno 2000 zažigalnih bomb, ki so med drugim popolnoma upepelile svetovno znano svetišče Meiji. To svetišče pa ne stoji sredi med hišami, temveč v širnem parku. Spričo ameriških strahovalnih namenov ni nič čudnega, da so bile razdejane številne šole in bolnišnice.

Tokio, 17. apr. Agencija Domei javlja z nekega japonskega oporišča na jugozapadnem otoku, da je japonski izredni napadalni zbor napravil presenetljiv napad na letališča na severu in središču Okinave. Opazovali so velike požare. V Katenskem zalivu je bila neka sovražnikova vojna ladja neznane gradnje težko poškodovana.

Finsko-švedska pogajanja

Stockholm, 17. apr. Kakor poroča »Svenska Dagbladet«, je dospel v nedeljo v Stockholm finski trgovinski minister Garz in bo ostal v Stockholmu do četrtka. Pogajal se bo o zadevah, ki so v zvezi s finskimi pošiljkami vojne odškodnine Sovjetom.

Eisenhowerjeva priznanja

Berlin, 17. aprila. General Eisenhower je v svojem glavnem stanu pričel novinarsko konferenco z ugotovitvijo, da morajo Nemci gladovati na področjih, ki so jih zasedli zavezniki. Lakota se bo stopnjevala od meseca do meseca ter bo v prihodnji zimi dosegla bržkone katastrofalen vrhunec. Dalje je general Eisenhower moral priznati, da se zaradi te brutalne politike ropanja legar, ki ga povzroča lakota, na obeh obalah Rena na področju, ki so ga zasedli zavezniki, širi z ogromno naglico.

Američani skušajo Nemce sistematično izstradati

Madrid, 17. apr. Kakor javlja španski časopis »Arriba«, je nastal hud prepir med Ameriko in Sovjeti v časopisju. Sovjeti se hvalijo, da se v vojni bolj trudijo in da imajo več žrtev, kakor Angloameričani in uradni moskovski listi sedaj dokazujejo, da postopajo glede na skupno sklenjeno iztrebljenje nemškega naroda bolj radikalno kakor zapadni zavezniki. Severnoameriško židovsko časopisje je ogorčeno nad temi sovjetskimi frazami in dokazuje v izčrpnih člankih nasprotno.

»Kakor je način sovjetskega vojnega vodstva različen od našega,« pravi neki list, »tako je različen tudi način ravnanja z Nemci. Mi vsekakor lahko sovjetskemu seznamu uspehov v tem pogledu odgovorimo z dejstvom, da prejemajo Nemci na področjih, ki smo jih mi zasedli, največ 1150 kalorij, kar je vsekakor premalo, da bi človek ostal dalje časa pri življenju. Ta metoda je sicer od boljševiške različna, ne moremo je pa nikakor označiti za ‚premehko'. Sicer pa zaveznikov nič ne ovira, da se ne bi tako v vojnem vodstvu, kakor v ravnanju z Nemči učili drug od drugega.«

Strah pred brezposelnostjo v Ameriki

Madrid, 17. aprila. Brezposelnost, ki jo ponovno pričakujejo po vojni v Zedinjenih državah, vznemirja poleg moškega prebivalstva tudi v severnoameriški vojni industriji in gospodarstvu zaposlenih 17,8 milijonov žen, ki bodo avtomatično izgubile svoja mesta. Kakor pa ugotavlja neka vest agencije iz Washingtona, pa se žene branijo zapustiti tekom vojne priborjena mesta, tako da grozi sedaj nova nevarnost za namestitev severnoameriških vojakov, ki se bodo vrnili domov.

Pomagajte pomoči potrebnim!

Tagesbefehl des Führers an die Soldaten der Ostfront

Führerhauptquartier, 16. April. Der Führer hat an die Soldaten der Ostfront folgenden Tagesbefehl erlassen:

»Soldaten der deutschen Ostfront! Zum letzten Mal ist der jüdisch-bolschewistische Todfeind mit seinen Massen zum Angriff angetreten. Er versucht, Deutschland zu zertrümmern und unser Volk auszurotten. Ihr Soldaten aus dem Osten wisst zu einem hohen Teil heute bereits selbst, welches Schicksal vor allem den deutschen Frauen, Mädchen und Kindern droht. Während die alten Männer und Kinder ermordet werden, werden Frauen und Mädchen zu Kasernenhuren erniedrigt. Der Rest marschiert nach Sibirien.

Wir haben diesen Stoss vorausgesehen und es ist seit dem Januar dieses Jahres alles geschehen um eine starke Front aufzubauen. Eine gewaltige Artillerie empfängt den Feind. Die Ausfälle unserer Infanterie sind durch zahllose neue Einheiten ergänzt. Alarmeinheiten, Neuaufstellungen und Volkssturm verstärken unsere Front. Der Bolschewist wird dieses Mal das alte Schicksal Asiens erleben, das heisst, er muss und wird vor der Hauptstadt des Deutschen Reiches verbluten.

Wer in diesem Augenblick seine Pflicht nicht erfüllt, handelt als Verräter an unserem Volke. Das Regiment oder die Division, die ihre Stellung verlassen, benehmen sich so schimpflich, dass sie sich vor den Frauen und Kindern, die in unseren Städten dem Bombenterror standhalten, werden schämen müssen. Achtet vor allem auf die verräterischen wenigen Offiziere und Soldaten, die, um ihr erbärmliches Leben zu sichern, in russischem Solde, vielleicht sogar in deutscher Uniform gegen uns kämpfen werden. Wer Euch Befehl zum Rückzug gibt, ohne dass Ihr ihn genau kennt, ist sofort festzunehmen und nötigenfalls augenblicklich umzulegen, ganz gleich, welchen Rang er besitzt.

Wenn in diesen kommenden Tagen und Wochen jeder Soldat an der Ostfront seine Pflicht erfüllt, wird der letzte Ansturm Asiens zerbrechen, genau so, wie am Ende auch der Einbruch unserer Gegner im Westen trotz allem scheitern wird.

Berlin bleibt deutsch, Wien wird wieder deutsch und Europa wird niemals russisch.

Bildet eine verschworene Gemeinschaft zur Verteidigung nicht des leeren Begriffes eines Vaterlandes, sondern zur Verteidigung Eurer Heimat, Eurer Frauen, Eurer Kinder und damit unserer Zukunft.

In dieser Stunde blickt das ganze deutsche Volk auf Euch, meine Ostkämpfer, und hofft nur darauf, dass durch Eure Standhaftigkeit, Euren Fanatismus, durch Eure Waffen und unter Eurer Führung der bolschewistische Ansturm in einem Blutbad erstickt. Im Augenblick, in dem das Schicksal den grössten Kriegverbrecher aller Zeiten von dieser Erde weggenommen hat, wird sich die Wende dieses Krieges entscheiden.

ADOLF HITLER.

Führerjevo dnevno povelje vojakom na vzhodni fronti

Führerjev glavni stan, 17. aprila. Führer je izdal naslednje dnevno povelje vojakom na vzhodnem bojišču:

»Vojaki nemškega vzhodnega bojišča. Zadnjič je židovsko-boljševiški smrtni sovražnik nastopil k napadu s svojimi množicami. On poizkuša razbiti Nemčijo in iztrebiti naš narod. Vi vojaki na vzhodu veste danes prav dobro, kakšna usoda grozi predvsem nemškim ženam, dekletom in otrokom. Medtem ko bi stare može in otroke pobili, bi žene in dekleta ponižali do vojašniških vlačug. Ostanek pa bi odšel v Sibirijo.

Mi smo predvidevali ta sunek in od 1. januarja tega leta je bilo izvedeno vse, da bi zgradili močno bojno črto. Mogočno topništvo sprejema sovražnika. Izgube naše pehote so izpolnile brezštevilne nove edinice. Alarmne edinice, novo sestavljene čete in ljudska vojska ojačujejo našo bojno črto. Boljševik bo tokrat doživel staro usodo Azije, to je: on mora in bo izkrvavel pred prestolnico nemškega Rejcha.

Kdor v tem trenutku ne izpolnjuje svoje dolžnosti, ravna kot izdajalec našega naroda. Polk ali divizija, ki zapustita svoje položaje, se obnašata tako sramotno, da se bosta morala sramovati pred ženami in otroci, ki v naših mestih kljubujejo sovražnikovemu bombniškemu strahovanju. Pazite predvsem na izdajalske maloštevilne častnike in vojake, ki se bodo borili proti nam, da rešijo svoje borno življenje, v ruski službi morda celo v nemški uniformi. Onega, ki vam da povelje za umik in ki ga ne poznate natančno, takoj primite in v potrebi odstranite, ne glede na to, kakšen čin ima.

Če bo v prihodnjih dneh in tednih vsak vojak na vzhodnem bojišču izpolnil svojo dolžnost, se bo zlomil zadnji val Azije, ravno tako kakor se bo ob koncu kljub vsemu izjalovil vdor naših sovražnikov na zapadu.

Berlin ostane nemški, Dunaj bo zopet nemški in Evropa ne bo nikoli ruska.

Osnujte zakleto skupnost za obrambo ne le pojma domovine, temveč v obrambo vaše domovine, vaših žen, vaših otrok in s tem naše bodočnosti.

V tej uri zre ves nemški narod na vas, moji borci na vzhodnem bojišču, ter upa le na to, da bo spričo vaše vztrajnosti, vašega fanatizma in pod vašim orožjem in pod vašim vodstvom zadušen boljševiški naval v kopeli krvi. V trenutku, ko je usoda vzela največjega vojnega zločinca vseh časov s te zemlje, se bo odločil preokret te vojne

ADOLF HITLER

Preganjanje nacionalnih Poljakov

Neprestane aretacije in deportacije v Sibirijo — Sovjeti imajo zlasti na piki pripadnike poljske domovinske vojske«

Stockholm, 17. aprila. Kljub železni zavesi, s katero skuša Moskva Poljsko hermetično ločiti od sveta, prodira v svet resnica o divjanju sovjetskih krdel v tej deželi. Čeprav še ni odstranjena koprena o odgonu aretiranih 15 poljskih begunskih politikov, javlja angleški časopis »Catholic Harald«, da so v zadnjem mesecu prepeljali v Sibirijo zopet nad 20.000 Poljakov, med katerimi je bilo 2000 častnikov in vojakov poljske domovinske armade. Preko 6000 pristašev domovinske armade imajo zaprtih v nekem taborišču pri Lublinu, kjer vladajo strašne prilike. Število ustreljenih Poljakov, ki se priznavajo za pristaše londonskega poljskega zastopstva, gre v tisoče.

Madrid, 17. aprila. Londonski dopisnik madridskega časopisa »Ya« poroča, da so dospele v London nove vesti iz Poljske o zatiranju, kateremu so izpostavljeni pristaši londonske begunske poljske vlade in ki jih izvajajo lublinske oblasti. Angleška vlada je ogorčena nad temi dogodki, ki izpričujejo istočasno neupoštevanje Anglije. Med drugim so izginili številni lublinski člani onih Polakov, ki so se borili v vrstah angloameriških armad. Na Poljskem najostreje kaznujejo poslušanje angloameriških radijskih postaj.

Poljski problem tvori temen oblak na nebu konference v San Franciscu. Imajo namreč vesti iz Moskve, da so bila pogajanja med Molotovom ter angleškim in severnoameriškim poslanikom popolnoma brezuspešna. Poljski problem so še poostrili s tem, ker so boljševiki brez obvestila Londona ali Washingtona poizkušali dobiti direktno zvezo s posameznimi poljskimi skupinami ter so na drastičen in skravnostni način odpeljali vodilne može poljske vlade v Londonu. Niti ameriški poslanik v Moskvi ni mogel dobiti zveze z izginulimi Poljaki.

Ženeva, 16. aprila. Po neki vesti »Catholic Heralda« so v zadnjih štirih mesecih deportirali v Sibirijo preko 20.000 Poljakov, vključno 2.000 častnikov in vojakov poljske domovinske armade. Nad 6000 članov domovinske armade so zaprli v neko koncentracijsko taborišče pri Lublinu, kjer vladajo strašne razmere. Število ustreljenih Poljakov, ki so izjavili, da so pristaši londonskega poljskega zastopstva, gre v tisoče.

Madrid, 16. aprila. Poročilo severnoameriškega pisatelja Williama Thomasa Wolsha, ki je izšlo v časopisu »The Leader« v San Franciscu, pravi, da je bilo v Sibirijo deportiranih skoraj 1 in tričetrt milijon Poljakov. Večino od njih so pomorili.

Mikolajczykov poklon pred Moskvo

Stockholm, 17. apr. Uradni angleški Reuterjev urad je vzdignil mnogo prahu spričo Mikolajczykove izjave, da sprejema v Jalti napravljene sklepe o poljski bodočnosti in da smatra trajno prijateljstvo s Sovjetsko zvezo za »temeljni kamen« bodoče poljske politike v notranjosti prijateljstva zaveznikih narodov«. Reuter podčrtava to Mikolajczykovo izjavo v posebnem komentarju ter si od nje obljubuje direkten vpliv na osnovanje nove poljske vlade.

K temu je treba pripomniti, da pomeni Mikolajczykova izjava le izpremembo naziranja poljskega ministrskega predsednika ne pa izpremembe položaja, kakor upa Reuterjev urad. Bržkone ne bo prišlo do izboljšanja položaja.

Edenova pogajanja v Washingtonu

Stockholm, 17. aprila. Kakor javlja agencija Associated Press iz Washingtona, se Eden, ki je odpotoval na pogrebne svečanosti v Washington, ne bo vrnil v Anglijo pred pričetkom konference v San Franciscu, temveč bo ostal v Zedinjenih državah, da se bo posvetoval z novim predsednikom USA. Kakor drugi zunanji ministri bi Eden tudi sam rad čul osebno izjavo novega predsednika o bodoči severnoameriški zunanjepolitični smeri. Potrudil se bo zlasti, da bo sondiral Trumanovo politiko glede Poljske. Na podlagi izjave poljskega begunskega voditelja Mikolajczyka, ki je priznal jaltske sklepe glede Poljske, se zdi, da je položaj nekoliko razčiščen in bržkone bo Truman lahko v tem pogledu nudil izdatno pomoč, da se reši ta problem, ki je odprt že več kot dve leti. Na drugi strani pa je spričo menjave predsednika neobhodno potrebna konferenca treh sil.

Amsterdam, 17. apr. Kakor javlja Reuter iz Washingtona, se je britanski zunanji minister Eden razgovarjal v ponedeljek s predsednikom Trumanom, predno je novi ameriški predsednik imel svoj govor na skupni seji kongresa. Eden je bil v družbi zunanjega ministra Stettiniusa, ki se je pred tem pol ure razgovarjal s svojim novim šefom.

Stockholm, 17. apr. Z ozirom na odklonitev sovjetskega predloga, da bi povabili lublinski odbor na konferenco v San Francisco, izjavlja, kakor sporoča radio Moskva, sovjetska vlada v uradnem stališču, da bo vztrajala na udeležbi zastopnikov takozvane lublinske poljske vlade v San Franciscu.

Prvi transport italijanskih delavcev za Sovjetsko zvezo

Milan, 17. aprila. Kakor izve »Republica Fascista« iz Berna, je odpotoval prvi transport 5000 italijanskih delavcev v Sovjetsko zvezo. Ta transport je odpotoval na podlagi pogojev premirja, ki so določali, da bodo Italijani dali zaveznikom na razpolago določeno količino delovnih sil.

Sovjetski tisk in Grčija

Stockholm, 17. apr. Kakor ugotavlja neka vest »Afton Tidningena« iz Moskve, se sovjetsko časopisje v zadnjem času zelo zanima za grške razmere, o katerih sovjetski listi poprej niso prinašali nobenih člankov. »Pravda« javlja iz Aten, da sta bila odstavljena grška škofa Joahim in Antonij. Odstavljena sta bila zaradi tega, ker sta podpirala grški »osvobodilni odbor«, torej EAM.

Upokojitve v rumunski vojski

Stockholm, 17. apr. Bukareški nedeljski listi so priobčili seznam 722 častnikov rumunske armade, žandarmerije, letalstva in mornarice, ki so bili s kraljevim odlokom upokojeni z 10. aprilom. Seznam obsega 37 polkovnikov, 251 podpolkovnikov in 434 majorjev.

Dum-dum izstrelki skriti za znaki Rdečega križa

Berlin, 17. apr. Na kak ciničen način izkoriščajo Britanci mednarodno pravo, če služi to njihovim koristim, potrjujejo sedaj ugotovitve, ki so bile napravljene v Rotterdamu in ki so jih potrdili Nizozemci v svojih izpovedbah. Preskrbo nizozemskega odporniškega gibanja z orožjem in municijo so opravljali Angleži tako, da so zlorabljali znake Rdečega križa. Angleška letala so odvrgla zavoje ročnih granat, strojničnih pištol, razstreliva in streliva, na katerih je bilo možno jasno videti znake Rdečega križa. Te zavoje so po angleškem priporočilu prenesle članice odporniškega gibanja v oblekah sester Rdečega križa in na avtomobilih nizozemskega Rdečega križa v skladišča, ki so bila sedaj odkrita in izpraznjena.

Posebno značilno za brutalno kršenje mednarodnega prava je, da je bilo med odvrženim strelivom mnogo izstrelkov dum-dum. Tudi ti zavoji so bili označeni z znakom Rdečega križa. Izstrelki dum-dum so angleškega izvora in so jih spričo izrednega učinka uporabljali najprej na lovu na slone, pozneje pa tudi v vojnah proti domačinom, dokler se niso vsi civilizirani narodi obvezali, da teh izstrelkov ne bodo več uporabljali. Angleži pa tega mednarodnega določila niso nikoli spoštovali. Da uporabljajo in pošiljajo sedaj dum-dum izstrelke pod znakom Rdečega križa, pač nikogar ne more čuditi, kdor je na svojem lastnem telesu čutil cinično kršitev mednarodnega prava, ki ga izvajajo Britanci s svojim barbarskim letalskim strahovanjem.

Moskva ravna le iz egoističnih nagibov

Ženeva, 17. aprila. DNB. Moskovski dopisnik londonskega lista »Saturday Evening Post« Edgar Snow smatra, da je potrebno, da ublaži veselje v severnoameriški javnosti spričo odpovedi sovjetsko-japonskega nevtraltetnega pakta ter ugotavlja, da ravna Moskva le iz egoističnih motivov. »Naravno je,« tako piše Snow v svojem članku, »da se severnoameriški državljani vesele nad odpovedjo pogodbe. Toda to veselje temelji na nepoznavanju dejanskih razmer. Sovjetska zveza ne ravna napram Japonski v nobenem primeru kot zaveznik angloameriških sil, temveč ima pred seboj edino svoj cilj, da odrine Anglijo in Zedinjene države z Daljnega vzhoda. Stalin nikakor ne misli na to, da bi dal Zedinjenim državam v bližnji bodočnosti na razpolago letalska oporišča v Sibiriji. Neka odlična sovjetska osebnost,« tako piše danes Snow, »mu je dejal, da nima Moskva nobenih interesov, da bi prišle Zedinjene države v Vzhodni Aziji na japonsko mesto. Moskva je bila zelo ogorčena, tako je poudaril nekoč neki visok sovjetski častnik, da so Zedinjene države namestile svoje bombnike na Aleutih in da niso dovolj previdne pri izbiri svojih ciljev. Tako se vedno dogaja, da severnoamerški bombniki potapljajo sovjetske ladje, ki vozijo okoli rta Lopatke, ne da bi se Washington za to opravičeval. Sovjetska zveza z nobenem primeru ne bo dopustila, da bi si Združene države uredile na japonskem področju letalska in pomorska oporišča.«

Snow omenja dalje, da se bo Sovjetska zveza premislila, če in kedaj bo stopila v vojno proti Japonski. Dolgo trajajoča in izgub polna vojna bi bila neznosna za težko prizadeto sovjetsko ljudstvo

Ženeva, 17. aprila. Kakor poroča moskovski dopisnik časopisa »Sunday Times«, izvaja Moskva vedno ostrejši pritisk na Čungkinško Kitajko, ki jo napada sovjetsko časopisje na najostrejši način. Tako je izjavil časopis »Trud«, da je čunkinška vlada popolnoma nezmožna, da bi rešila politične in vojaške naloge. Čankajškov ultimat kitajskim komunistom pa bi dovedel do likvidacije edino dobro organiziranih in vojaško sposobnih delov Kitajske.

Sovjetski pritisk na nevtralce

Stockholm, 17. apr. Kremelj poizkuša izvajati ponoven pritisk na nevtralne države. Proti Švici izvaja vprav množične napade. Po izjavah sovjetskih častnikov baje v Švici slabo postopajo s sovjetskimi vojnimi ujetniki, ki so pobegnili v Švico. Neka vest iz Stockholma govori o vedno drznejšem postopanju nameščenstva sovjetskega poslaništva na Švedskem pri zasledovanju baltiških beguncev. Končno pa Tass energično napada Turčijo, češ da podpira »fašistično delovanje«.

Indijci zahtevajo neodvisnost

Brezupen apel v Londonu bivajočih Indijcev — Čandra Bose o konferenci v San Franciscu

Stockholm, 17. apr. Indijska zveza v Veliki Britaniji je odposlala londonskim diplomatskim zastopnikom onih dežel, ki se bodo udeležile konference v San Franciscu, manifest, v katerem zahteva od njih, da se zavzamejo za izpustitev indijskih političnih vodij, kakor tudi za osnovanje neodvisne indijske narodne vlade. Zastopniki, ki jih je britanska vlada v Indiji določila kot zaščitnike indijskih interesov, pravi manifest nadalje, niso po volji narodu ter niso upravičeni, da odločajo o bodočnosti Indije. To so Indijci Britancem že neštetokrat povedali, toda vedno so naleteli na gluha ušesa. Ravno tako so se izjalovile vse indijske nade za pomoč iz Zedinjenih držav. V tem pogledu ne bo konferenca v San Franciscu istotako ničesar izpremenila.

Bangkok, 17. aprila. Subhas Čandra Bose, vodja provizorične indijske vlade, je v sredo izjavil, da bodo strašne izgube, ki jih je utrpela ameriška mornarica v vodovjih okoli Okinave, le del uničevalnega udarca, ki ga hoče zadati Američanom novi japonski ministrski predsednik admiral baron Suzuki. Bose je podčrtal, da je Suzuki sam admiral. Dalje je izjavil, da je energična in čvrsta Suzukijeva vlada odgovor vseh Japoncev na napade ameriške mornarice, ki si drzne sedaj vedno bliže japonski kopnini. Nato je Bose prešel na konferenco v San Franciscu ter dejal, da uprizarjajo Američani okoli te konference svoj običajen reklamni ropot. Čeprav delajo Američani takšno reklamo, da so Turki, Egipčani in Saudi — Arabci napovedali na predvečer konference silam osi vojno, je resnica le ta, da so jih zavezniki k temu prisilili. V zvezi s sovjetskimi zahtevki sta ostala London in Washington v nejasnosti, dokler se ne bo dvignil zastor konference v San Franciscu. Ta konferenca, ki povzroča Američanom mnogo glavobola, bi naj pomenila »nov zagon«. Morda pa se bo ta konferenca izkazala za »bumerang«.

Koncert za dijaško mladino

Kulturni odsek Mladinskega urada pokrajinske uprave je pripravil srednješolski mladini pomembno prireditev: Državno gledališče je nalašč zanjo ponovilo v veliki unionski dvorani svoj velikonočni koncert z Wagnerjem in Beethovnom. Zamisel posebnih delavskih, mladinskih in drugih prireditev, ki zajemajo na široko in tako podpirajo prizadevanje po kulturni in nravni obnovi, čemur služi tudi plemenita umetnost — ta zamisel se vedno bolj uveljavlja in kaže vidne uspehe. Že pogled na srednješolsko mladino, ki je v ponedeljek napolnila vse prostore velike dvorane, je bil razveseljiv in bodrilen, še bolj pa pozornost in hvaležnost, s katero je naš inteligenčni naraščaj sprejemal v dovršeni izvedbi dve slavni mojstrovini glasbene umetnosti.

Prireditev je počastil s svojo navzočnostjo g. prezident general Rupnik z rodbino. Prisotni so bili tudi nekateri povabljeni gostje, intendant Drž. gledališča g. Herzog, načelnik Informacijskega urada g. Cergolj, zastopniki domobranstva in ravnatelji ljubljanskih srednjih šol. Ko se je na podiju razmestil orkester, je nastopil ravnatelj Opere g. V. Ukmar in v kratki uvodni besedi prikazal mladini značaj in pomen obeh glasbenih del, ki sta bili na programu: del, ki ju je navdihnila simbolna lepota velikonočnih spominov na Kristusovo trpljenje in izmed katerih je zlasti Beethovnov oratorij pognal iz skladateljeve trpeče duše. Tako je trpljenje obrodilo veličasten spev o Zveličarjevem trpljenju na Oljski gori. Po Ukmarjevem lepem in poučnem uvodu je dirigent Samo Hubad, ki ga je mlado občinstvo toplo pozdravilo, izvajal z razširjenim opernim orkestrom znameniti odlomek iz Wagnerjevega »Parsifala«: »Čar velikega petka«. Po tej v globino segajoči točki, ki je napravila na mladino velik vtis, so stopili na podij članice in člani opernega zbora in solisti, nakar smo slišali poglavitno točko sporeda Beethovnov oratorij »Kristus na Oljski gori«. Krasna, z religioznim duhom prežeta skladba velikega mojstra je že ob prvem izvajanju zadivila dojemljive poslušalce in dosegla splošno priznanje, tem bolj, ker so jo sodelavci naše Opere pripravili — instrumentalno prav tako kakor vokalno — v kar najboljši formi. Zdi se, da je ta ponovitev pokazala še nove odtenke dognanosti in ubrane lepote v zlivanju orkestra, solistov in zbora. Med solisti je vzbudil posebno pozornost nastop g. Rudolfa Franzla v tenorski partiji Jezusa, a tudi partiji gdč. Polajnarjeve in mojstra Betetta sta vzbudili zanosno priznanje. Dirigent Hubad in vsi ostali sodelujoči so bili deležni navdušenega aplavza. Želeti bi bilo, da bi Mladinski urad, ki ima svojega vodjo v prof. Fr. Bajdu, še večkrat nudil našim srednješolcem tak koncertni užitek.

Kronika

• **Slikar Christiansen umrl.** V Wiesbadenu je v 79. letu starosti umrl znani slikar prof. Hans Christiansen. Pokojnik je bil samouk in se je zlasti uveljavil kot portretist in krajinar.

• **Uspešna ostrostrelca.** Znano je, da imajo Tirolci pri streljanju ostro oko in mirno roko. To potrjuje primer višjega lovca Jakoba Heckla iz Kufsteina, ki je te dni dosegel svoj stoti zadetek. Iz nemških listov povzemamo, da za Tirolci prav nič ne zaostajajo vojaki iz Gornje Šlezije. To je dokazal naddesetnik Lischy iz Tornaua pri Opolju, ki je pred dnevi uničil 202. sovražnika.

• **Za Bonomijevo Italijo ni živil.** Španski dopisniki poročajo iz Južne Amerike, da so bile v Argentina, Urugvaju, Braziliji, Čileju, Peruju in Kolumbiji pripravljene velike pošiljke živil za Italijo. Vse te zaloge pa so na povelje Zedinjenih držav morali dati na razpolago anglo-ameriškim oblastvom, ki jih bodo poslale v Anglijo, Francijo in Grčijo.

• **Zopetna uvedba smrtne kazni v zasedeni Italiji.** Naraščanje zločinov v Bonomijevi Italiji je, kakor poročajo iz Rima, dalo povod za zopetno uvedbo smrtne kazni, ki jo je antifašistična vlada prvotno ukinila.

• **Velika eksplozija v Bariju.** Iz Rima poročajo, da je v pristanišču v Bariju zletela v zrak municijska ladja. O vzroku nesreče še niso znane podrobnosti. Zaradi eksplozije so nastali požari na mnogih v pristanišču zasidranih ladjah, ki so jih utegnili pogasiti, ena zažgana ladja pa se je potopila. Eksplozija je zahtevala med Italijani 360 smrtnih žrtev in 1.700 hudo ranjenih. Učinek je bil tako silen, da se je v pristanišču sesulo mnogo hiš. Nad tisoč družin je ostalo brez strehe. Koliko angleških in drugih vojakov je izgubilo življenje, ni znano.

• **Razbojništvo v Italiji.** Iz Milana poroča »Deutsche Adria Zeitung«, da je morala policija v pokrajini Reggio Calabrija strogo nastopiti proti oboroženim tolpam. Po poročilu agencije Afi so člani teh tolp po večini anglo-ameriški dezerterji, ki strahujejo domače prebivalstvo, napadajo pa tudi ameriške kolone, ki vozijo skozi pokrajino.

• **Nasedli španski parnik.** 2.000tonski španski parnik »Capitan Segarra« je pri Vladivostoku zaradi megle nasedel na morske čeri. Tovor je izgubljen, posadka pa se je rešila.

IZ LJUBLJANE

u— **Novi grobovi.** V 73. letu starosti je umrl upokojenec gosp. Herman Harisch, Pokopali ga bodo v sredo ob pol 10. iz kapele sv. Jakoba na Žalah. — Preminila je v 59. letu starosti ga. Apolonija Novak. Pogreb bo v sredo ob 10. iz kapele sv. Frančiška na Žalah k Sv. Križu. — Za vedno je zapustil svojce kotlar drž. železnic v pokoju g. Ignac Novak. — V častitljivi starosti 93 let je umrl posestnik na Planini pri Rakeku g. Jože Hočevar. Pogreb bo v sredo ob pol 11. iz kapele sv. Marije na Žalah k Sv. Križu. — Pokojnim naj bo ohranjen lep spomin, užaloščenim svojcem pa izrekamo naše sožalje.

u— **Maša ob obletnici smrti** blagopokojnega Janka Modrijana bo dne 19. t. m. ob 7. uri v cerkvi Marijinega Oznanjenja pri glavnem oltarju.

u— **Sv. maša zadušnica za pokojnim** Francem Hladnikom se bo darovala v petek 20. t. m. v cerkvi Marijinega Oznanjenja ob 8. uri zjutraj pri glavnem oltarju.

u— **Sv. maša zadušnica** ob obletnici smrti pok. g. profesorja Staneta Čadeža bo v petek 20. t. m .v župni cerkvi Marijinega Oznanjenja ob 7. uri.

u— **70- letnico praznuje danes godovnjak g. dr. Rudolf Marn,** upokojeni načelnik trgovinskega oddelka bivše banske uprave in bivši predsednik Zveze za tujski promet. Življenje in delo tega markantnega moža smo v »Jutru« obširneje opisali pred 10 leti. Odtlej moramo izpopolniti njegovo življenjsko bilanco z lepo postavko, s katero si je g. dr. Marn zagotovil trajen spomenik v naši lovski literaturi: izdal je zbirko svojih lovskih črtic, ki so napisane s prijetnim, iskrenim občutjem in zdravim humorjem. G. dr. Marn je po rodu iz Drage pri Kočevju, izšel je iz učiteljske družine. Po gimnaziji v Ljubljani je študiral pravo na dunajski in graški univerzi. Bil je tovariš in dober drug Ivana Cankarja in njegovih vrstnikov in je tudi sam že zgodaj začel segati po peresu. Mnogo je potoval, mnogo doživel in lahko v jeseni življenja pač zadovoljno motri pestri film dogodkov, dela in ljudi, ki so se ob njem in z njim zvrstili do današnjega časa. Ob lepem življenjskem prazniku veljajo g. dr. Rudolfu Marnu tudi naše čestitke in najlepše želje, da bi ostal še dolgo med nami zdrav in delaven.

u— **Doba 40 mučencev, ki vladajo z vremenom od 10. marca, danes poteka. Letos je naklonila vrtnarjem in sadjarjem vreme, kakršnega so si sami želeli. Vrtovi so po večini že obdelani in posejani ter posajeni. Tudi drevje uspeva zadovoljivo. Zdaj se kitijo s cvetjem jablane, hruške, breskve in drugo koščičasto drevje. Čebelice letajo od cveta do cveta in srkajo iz čašic sladko strd.**

u— **Dijakom in dijakinjam** sporočamo, da je telesna vzgoja začasno prekinjena. — Sportni referent Pokrajinske uprave v Ljubljani.

u— **Ali bo letos hroščevo leto?** Zadnje dni se pojavljajo na drevju in pod njim rjavi hrošči. Živali je precej in so dobrodošle posebno kokošjerejcem, saj je znano, da so hrošči izvrstna hrana za perutnino. Kokoši zobljejo hrošče z veliko naslado in tudi neso jajca po njih. Vsakdo, ki redi kakšno kokoš, bo torej pojav hroščev letos z veseljem pozdravil. S tem, da bo kokošim nabiral hrošče, bo koristil splošnosti, ker bo zmanjševal škodo, ki jo rjavi hrošč povzroča na drevju. Obenem pa bo koristil sebi, ker bo podprl kokošji rod s prav izdatno pičo.

u— **Darovali so:** Podpornemu društvu za gluhonemo mladino rodbina Duša 200 lir v počastitev spomina Julija Cesarja in 200 lir za slepe; za Dečji in materinski dom ga. Gabrijelčičeva 500 lir. Pri upravi »Jutra« pa so položili za mladinsko zavetišče na Viču Pavla Čop in rodbina Ilija 500 lir namesto venca na grob Ive Žerjavova.

u— **Učenci Baletne šole, popoldanska skupina, imajo od vštevši srede, 18. t. m. dalje pouk od 14. do 16. ure.**

BELEŽNICA

KOLEDAR

Sreda, 18. aprila: Apolonij.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Ciril Metodova ulica 43; Trnkoczy ded., Mestni trg 4; Ustar, Selenburgova ulica 7.

Zatemnitev od 20.45 do 5.50!

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 18. aprila ob 17.: M. Skaljan: **September.** Red A.
Četrtek, 19. aprila: Zaprto.
Petek, 20. aprila: Zaprto.

OPERNO GLEDALIŠČE

Sreda, 18. aprila ob 17.: P. Lehar: Paganini. Red Sreda.
Četrtek, 19. aprila ob 17.: V. Parma: **Stara pesem.** N. Rimsky-Korsakov: **Šeherezada.** Red D.
Petek, 20. aprila: Zaprto.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje

RADIO LJUBLJANA

SREDA, 18. APRILA:

7.00—7.10: Poročila v nemščini. **7.10—9.00: Jutranji koncert.** Vmes od 7.30—7.40: Poročila v slovenščini. 9.00—9.10: Poročila v nemščini. 12.00 do 14.00: Napoved sporeda — nato glasba za premor (prenos). Vmes od 12.30—12.45: Poročilo v nemščini, poročilo o položaju in poročila v slovenščini. 14.00—14.10: Poročila v nemščini. 14.10—15.00: Vsakemu nekaj. 15.00—16.00: Salonski orkester vodi A. Dermelj. 16.00—17.00: Osrednji nemški spored. 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15—17.30: Glasbena medigra. 17.30—18.00: Otroško uro vodi Slavica Vencajzova. 18.00—18.30: Na harmoniko igra Avgust Stanko. 18.30—19.00: Trio »Trnovo«. 19.00—19.30: Slovenski napevi. — Poje tercet sester Dobrškovih. 19.30—19.45: Poročila v slovenščini. 19.45 do 20.00: Aktualno predavanje (prenos). 20.00—20.15: Poročila v nemščini. 20.15—21.00: Komorna glasba — Kvintet za gosli, čelo, klarinet, rog in klavir (igrajo: Alb. Dermelj, Č. Šedlbauer, Ivan Vidrih, Fr. Ušak in Marjan Lipovšek), solist Alb. Dermelj — gosli, pri klavirju Marjin Lipovšek. 21.00—22.00: To uro posvetim tebi (prenos). 22.00—22.15: Poročila v nemščini in napoved sporeda. 22.15—24.00: Glasba pred polnočjo (prenos).

GOSPODARSTVO

Pomembne olajšave pri uslužbenskem davku

Ko so bile lani v decembru izdane olajšave pri uslužbenskem davku, je bilo poudarjeno, da so te olajšave le začasnega značaja in bodo veljale toliko časa, dokler se vprašanje v celoti ne uredi. Napovedana popolna reforma predpisov za pobiranje uslužbenskega davka in samoupravnih doklad na uslužbenski davek bo v kratkem izvedena v tem smislu, da se v lestvici uslužbenskega davka spremene pred vojno veljavni dinarski zneski al pari v lire. Kakor obvešča Pokrajinska zveza delodajalcev Ljubljanske pokrajine, je vrhovni komisar v Trstu pristal na uveljavljanje predlagane reforme davka in je tozadevno obvestilo že odposlano pristojnemu službenemu mestu. Reforma bo uveljavljena z vzratno močjo od 1. decembra 1944.

Z uveljavljenjem nove reforme bo razveljavljena naredba o spremembi zakona o neposrednih davkih z dne 4. decembra 1944. (Službeni list št. 232/92) in se bo zopet vzpostavilo pravno stanje, ki je veljalo pred uveljavljenjem te naredbe. Zato pa se bodo z zakonom o neposrednih davkih z dne 3. februarja 1928. s kasnejšimi spremembami in dopolnitvami in sicer v čl. 6, 82/7, 90, 93, 95, 96 in 97 zamenjali vsi zneski v dinarjih z enakimi zneski v lirah, in v členu 6. zneski v parah z enakimi zneski v centesimih. Iste spremembe se izvršijo tudi v pravilniku za izvrševanje zakona o neposrednih davkih.

S tem je uspešno zaključena akcija, ki je bila započeta v okrilju Pokrajinske zveze delodajalcev skupno s Pokrajinsko delavsko zvezo. Delojemalci bodo lahko v polni meri uživali koristi od zvišanih plač in mezd po novih mezdnih ureditvah. Končno sporoča Pokrajinska zveza delodajalcev, da je pri pristojnih oblastvih napravila korake, da bi bilo delodajalcem še pred uradno objavo reforme omogočeno, tekoči uslužbenski davek obračunati in odvajati davčnim upravam po novih predpisih.

Reforma bo prišla v prid večini delavcev in nameščencev, ki morajo danes plačevati samoupravne doklade na uslužbenski davek, med tem ko so pred vojno plačevali te samoupravne doklade le redki delavci in nameščenci, pri katerih so mesečni prejemki po odbitku davkov prostega zneska presegali 4000 din. V bodoče se bodo samoupravne doklade plačevale le od onih prejemkov, ki po odbitku davka prostega minima presegajo 4000 lir.

Gospodarske vesti

= **Iz trgovinskega in zadružnega registra.** Pri tvrdki Salus d. d. sta bila izbrisana člana upravnega odbora dr. Fr. Kandare in prokurist Stanislav Maver, vpisani pa so bili kot člani upravnega odbora mr. ph. Ivan Hubad, mr. ph. Andrej Bolko in Stanislav Maver, vsi v Ljubljani.

= **Elektrotehniški zbornik.** Ker je prenehal izhajati »Elektrotehniški vestnik« ,bo odsek za obrtništvo pri Združenju industrijcev in obrtnikov izdal »Elektrotehniški zbornik« za l. 1944., ki bo izšel še ta mesec na 160 straneh v formatu »Elektrotehniškega vestnika«.

Iz Trsta

Dobrodelni koncert. V soboto 14. aprila so v tržaškem gledališču Rossetti ponovili dobrodelni koncert v prid bombardiranemu prebivalstvu. Spored je izvajal radijski orkester za Primorje pod vodstvom kapelnika Sipcija. Po koncertnem sporedu je bil na vrsti tudi klasični in moderni balet. Režijo pa je imel Willy Mürer.

Zatemnitveni čas

za teden, ki začne 16. aprila 1945 in teče do vštetega 24. aprila 1945 je od 20.45 do 5.50.

MALI OGLASI

Svobodni dobi

• DEKLE za vsa domača dela sprejme hotel Štrukel. 8352-1a

• HLAPCA h konju in za vsa druga domača dela sprejme hotel Štrukel. 8351-1a

• KUHARICO, zanesljivo, lepega obnašanja, z dališimi spričevali, sprejmem v stalno, dobro službo. Naslov v Jutru. 8334-1a

DEKLE, preprosto, 12 do 16 letno, sprejmem za lahka dela. Gostilna, Sv. Florjana ulica 24. 8470-1a

• GOSPODIČNO sprejmem za ves dan k dvema otrokoma. Naslov v Jutru. 8526-1a

• POSTREŽNICO sprejmem za en teden za čiščenje obrtniških lokalov. Naslov v Jutru. 8498-1a

• POMOČNICO, gospodinjsko, vajeno kuhe in vseh hišnih del, takoj sprejmem k dvema osebama. Naslov v Jutru. 8482-1a

• KUHARICO, vešča vseh gospodinjskih del, takoj sprejmem za konca brez otrok. Naslov v Jutru. 8481-1a

• NATAKARICA, izvežbana moč, poštena, pridna in vestna, zmožna kavcije, sprejme primerno zaposlitev. Ponudbe Jutru pod: »Natakarica«. 8530-1a

Vajenci/ke

VAJENKO za živilsko obrt sprejmem. Naslov v Jutru. 8557-44

Prodam

NAKOL, fižolovke, prodam. Karlovška cesta 17. 8204-6

DARILO, damsko, primerno za birmanko, v najboljšem stanju, prodam. Ogled 9—12 in 15—17. Naslov v Jutru. 8407-6

LIMONO v čaju in limonado dobro nadomešča limonin ekstrakt »Citrol«. Steklenička prinesite s seboj. Drogerija Anton Kanc, Židovska ulica 1. 8394-6

RADIOPARAT »Philips«, za srednje in dolge valove, 4+1, prodam. Naslov v Jutru. 8416-6

VOZIČEK, lep, športni, prodam. Ogled 14—17. Naslov v Jutru. 8402-6

PIS. STROJ »Underwood« prodamo. Ogled 9—10. Naslov v Jutru. 8361-6

MOTORJA, dva, stabilna, najboljše znamke, 5 in 8 KS, zelo ugodno prodamo. Merkur, Puharjeva ul. 6. 8346-6

RADIOAPARAT, 3+1, prodam. Ogled 16—20. — Bohoričeva 24a. 8535-6

VOZIČEK, globok, krem, zelo dobro ohranjen, prodam. Jegličeva 10, 3. stopnišče, I. nadstr. 8533-6

BLAGO, volneno, predvojno, za damski plašč, prodam. Naslov v Jutru. 8531-6

GRADI za dve žimnici, predvojno blago, prodam. Naslov v Jutru. 8529-6

BLAGO za moške srajce prodam ali zamenjam za protivrednost. Naslov v Jutru. 8527-6

KOMODO, baročno, lepo vloženo, majhno, prodam. Naslov v Jutru. 8528-6

PRAŠIČKA, cca 20 kg težkega, prodam. Bežigrad, Janševa 14. 8524-6

RAČ. STROJA: Alfa-Everest seštevalni ročni list 50.000, električni 65.000 L, oba popolnoma tovarniško nova, prodam. Ponudbe Jutru pod »Pisarna«. 8523-6

GOJZERJE, št. 40, prodam ali zamenjam za moško blago. Naslov v Jutru. 8522-6

ČEVLJE, moške, nove, št. 40-41, prodam. Naslov v Jutru. 8521-6

TOPLOMERE, zdravniške, prodam ali zamenjam za protivrednost. Topniška 18, II. nadstr., levo. 8520-6

STENICE, ščurke, podgane zanesljivo uniči zavod za pokončevanje mrčesa in golazni Zor Adolf Tavčarjeva 4/III, levo. 8456-6

SERVIS za kavo, lep in dober porcelan, prodam. Naslov v Jutru. 8517-6

KAPNI, dve, in dve blazini, predvojni, prodam oz. zamenjam. Naslov v Jutru. 8516-6

SUKNJO, moško, zimsko, brezhibno, iz predvojnega blaga, za visoko postavo, prodam, deloma zamenjam. Naslov v Jutru. 8515-6

ČEVLJE, nove, črne, damske, št. 36, prodam. Poljanska 15, 5. stopnišče, vrata 6. 8486-6

RADIOAPARAT, petcevni, moderen, prodam. Naslov v Jutru. 8485-6

PRODAM: 2 para elegantnih novih semiš čevljev št. 38-39, par dekliških oblek, flanelo, blago za kostum, nov pomladanski drap plašč in dve kompletni podlogi za plašč. Naslov v Jutru. 8484-6

KOLO, damsko, z dinamo svetilko, v dobrem stanju, prodam. Hišnik, Tržaška cesta 48. 8479-6

VOZIČEK, globok, otroški, prodam, zamenjam pa škornje za drugo protivrednost. Naslov v Jutru. 8494-6

BLAGO za moško obleko prodam. Pekarna, Predovičeva 10. 8491-6

ČEVLJE, moške, nizke, z dvojnimi podplati, prodam. Naslov v Jutru. 8490-6

ŽIMO za žimnice, cca 15 kg, ugodno prodam. Naslov v Jutru. 8488-6

FRIZERJI, pozor! Nove grelce za »Fortschritt« aparate za trajno kodranje ima na zalogi Popit Viktor, Cankarjevo nabr. 8487-6

RADIOAPARAT, popolnoma nov, prodam. Kodeljevo, Povšetova 31. 8507-6

TORBICO, damsko, usnjeno, veliko, skoraj novo, prodam. Naslov v Jutru. 8504-6

KOVČEK, usnjen, 65×43, prodam. Streliška 24, vrata 11. 8503-6

POLČEVLJE, bele, skoraj nove, usnjene, za 10—12-letnega otroka, prodam. — Naslov v Jutru. 8581-6

POSTELJO, železno, mizo, omaro za obleko in umivalnik prodam. D. Kobal, Stari trg 26/II. 8469-6

SVINJO za rejo, šest mesecev staro, prodam. Naslov v Jutru. 8461-6

SVILO, krasno, za obleke, gradi za pidžame in blago za plašč prodam. — Salaj, Verdijeva 8, pritličje. 8573-6

VOZIČEK, otroški, globok, in dva kostuma za vitko srednjo postavo, črnega in zelenega, prodam. Jurásek, Zrinjskega 7/II. 8568-6

PREPROGE, perzijske, 3×4, 2×3, 1×4, poceni prodam. Naslov pri Viktorju I. Trpinu v prehodu nebotičnika (poleg optika). 8571-6

ŠIV. STROJ, skoraj nov, nemške znamke, prodam. Beljaška 22, podstrešje. 8576-6

KOLO, moško, skoraj popolnoma novo, s prvovrstnimi gumami, prodam. Naslov v Jutru. 8580-6

VOZIČEK, športni in globok, prodam. Naslov v Jutru. 8500-6

OBLEKO, moško, črno, pripravno za predelavo, prodam ali zamenjam. Tabor 6/II. 8460-6

VOZIČEK, otroški, globok, prodam. Bricelj, Krakovski nasip 10/I. 8458-6

BLAGO za moško obleko, sivo, prodam. Srečko Cerar, krojač, Kolodvorska 6. 8455-6

ČEVLJE, damske, modre, št. 37, usnjene, in lakaste salonske št. 37 prodam ali zamenjam. Prečna ul. 3. 8467-6

RADIOAPARAT, petcevni, male oblike, in klavirsko harmoniko na 80 basov prodam. Ogled 8—10. Seme, Salendrova 6/III. 8466-6

KOLO, moško, dobro ohranjeno, brez gum, prodam. Knezova 18/II, desno. 8465-6

VOZIČEK, otroški, krem, prodam. Naslov v Jutru. 8463-6

PLAŠČ, krznen, nov, prodam. Krznar Krašnja, Frančiškanska 1. 8555-6

OBLEKO, birmansko, roza, dolgo, lepo, prodam ali zamenjam. Naslov v Jutru. 8475-6

KNJIGE Modre ptice, Hrama in drugih slovenskih založb ter nekaj nemških (80 komadov) skupno prodam. Ogled 17—19. Ponudbe Jutru pod »Lepe knjige«. 8562-6

SPALNICO, mahagonijevo, z vložki, dobro ohranjeno, prodam. Naslov v Jutru. 8473-6

SLIKE, lovske, prodam. — Langusova 12. 8549-6

OPEKO, polovične zidake in kamnite plošče ter betonsko korito 1×0.40×0.25 metra, prodam. Naslov v Jutru. 8550-6

TEKAČ, gladek, rdeč, sarajevski, s sivim platnenim ščitnikom, dolg 11.58 m, širok 66 cm, prodam. Na ogled v skladišču M. Teršan, Kongresni trg. 8541-6

ČEVLJE št. 39½, nove, moderne, z odprto peto, svetlosive, prodam. A. Auguštin, Gajeva 8/I. desno. 8542-6

OBLEKO, novo, sivo, moško, damsko, novo, sivo, lovsko janko, blago za moško obleko in moško ali birmansko darilo prodam ali zamenjam. Kamniška 13 8546-6

DINAMO-SVETILKO za kolo, novo, prodam ali zamenjam za protivrednost. Naslov v Jutru. 8566-6

ČEVLJE, ženske, št. 36 in 37, nov Ideal 18 litrski lonec, z morsko travo polnjeno žimnico in drugo prodam. Naslov v Jutru. 8472-6

HLAČE za večjo, močnejšo postavo, iz temnosivega lodna, prodam. Florjanska ul. 27/II, desno. 8563-6

RADIOAPARAT »Philips«, 4+1, prodam. Naslov v Jutru. 8566-6

VOZIČEK, globok, avtomodel, iz predvojnega materijala, v odličnem stanju, prodam ali zamenjam za damsko kolo. Ogled popoldne. Društvena ul. 17. 8539-6

KITARO ter športne in modne hlače iz predvojnega blaga prodam. Naslov v Jutru. 8538-6

ŠIV. STROJ, amerikanski, pogrezljiv, z okroglim čolničkom, prodam, deloma zamenjam. Naslov v Jutru. 8567-6

OBLEKO, črno, dobro ohranjeno, prodam ali zamenjam za protivrednost. Naslov v Jutru. 8556-6

Kupim

NAKUP in prodaja vsakovrstnih predmetov. Trgovina »Ogled«, Mestni trg 3. 8142-7

HLADILNIK (Frigidaire), električni, nov ali dobro ohranjen, kupim ali dam protivrednost. Prešernova ulica 44. 8374-7

»HITROST«, nova trgovina, kupi jedilne servise, vinske servise, jedilne pribore in posamezne nože, vilice, žlice in vse različne steklene predmete. Plača takoj. Stritarjeva ulica 2. 8390-7

KOSTUM, svetlosiv, dobro ohranjen, kupim. Cenj. ponudbe Jutru pod »Kostum« 8462-7

»HITROST«, nova trgovina, kupi razne umetnine in različne boljše predmete. Plača takoj. Stritarjeva 2. 8391-7

RJUHE, kapne, žimnice, pohištvo, porcelan in drugo kupi trgovina »Ogled«, Mestni trg 3. 8141-7

SLOV. KNJIGE, dobre, kupim. Ponudbe Jutru pod »Bibliofil«. 7216-7

ZNAMKE, kompl. zbirko ali posamezne partije, kupim. Ponudbe »Jutru« pod »Znamke«. 7218-7

LJUBLJ. ZVON, tudi posamezne letnike in mesečnike, kupim. Ponudbe Jutru pod »Ljubli. Zvon«. 7217-7

SLOVENSKO in tuje leposlovje ter ostale izvirne knjige in prevode — kupuje Janez Dolžan — knjigarna, Stritarjeva ul. 407-7

TRICIKEL ali bicikel, rabljen, za 4—6 letnega otroka, kupim. Naslov v Jutru. 8536-7

TORBICO, gobelinasto ali semiš, kupim. Ponudbe Jutru pod »Črna«. 8483-7

KOZLICKA, enega ali dva, kupim. Sv. Jerneja ul. 17. 8478-7

STEDILNIK z dvema luknjama, za majhno begunsko družino, prosim na posodo proti odškodnini ali pa kupim. Ponudbe na: Faninger, Gosposka ul. 10/II. 8525-7

PREPROGO, perzijsko, kupim brez posredovalca. — Resne ponudbe Jutru pod »Perzija«. 8508-7

POZOR! Kupujem in prodajam rabljene čevlje. Zamenjam večje in manjše številke. Klavžer, Vošnjakova ulica 4. 8418-7

PIS. STROJ kupim in plačam do 20.000 lir. Naslov v Jutru. 8495-7

OBLEKO, moško, svetlo, in električni svetlomer kupim. Ponudbe Jutru pod: »Delna protivrednost«. 8493-7

GRADI ter volno za prejo kupim. Ponudbe Jutru pod »Gradi«. 8489-7

OBLEKE, rabljene, in ženske bluze kupim. Ponudbe Jutru pod »Zamenjam«. 8506-7

KITARO kupim. Naslov v Jutru. 8511-7

ZNAMKE, vsakovrstne, tudi pokrajinske, kupim. Ponudbe Jutru pod »Izredna priložnost«. 8459-7

PLAŠČ, dežni, damski, s kapuco, zares dobro ohranjen, kupim. Ponudbe Jutru pod »Plačam takoj«. 8553-7

MUZIKALIJE, šolske, rabljene, kupuje knjigarna Glasbene Matice. 8554-7

JOPIČ, vetrni, damski, kupim. Ponudbe Jutru pod: »Jopič«. 8476-7

KOLO, moško, rabljeno, kupim, delno s protivrednostjo. Levčeva 44/II. 8474-7

GALICO kupim in dam protivrednost. Marmontova ulica 36. 8552-7

SLIKE, samo boljših slovenskih slikarjev, kupi zasebnik. Ponudbe Jutru z navedbo slikarjev pod »Slike«. 8543-7

RADIOAPARAT, boljše vrste, kupim. Ponudbe sprejema Hedžet, Aleševčeva 7. 8561-7

ŽOGO za odbojko kupim. Koželj, Krojaška 1. 8569-7

FOTOAPARATE in pribor kupuje Parfumerija Venus, palača Bata. 8579-7

Zamenjam

ŽREBCA, lepega, plemenskega, dve leti starega, zamenjam za kobilo. Omahen Alojz, Stranje 3, št. Vid pri Stični, Dolenjsko. 7972-8

BLAGO, moško, volneno, predvojno, zamenjam za originalno chianti-vino. — Ponudbe Jutru pod »Chianti«. 8366-8

ZAMENJAM dve skoraj novi obleki za 12—14 letnega dečka, fino predvojno blago, za protivrednost. — Povšetova 45. 8537-8

BLAGO za pomladanski plašč ali kostum zamenjam. Naslov v Jutru. 8477-8

KROMPIR, semenski, zamenjam. Poizve se pri g. Weissu, Celovška cesta 22. 8496-8

ČEVLJE, črne, nizke, popolnoma nove, iz finega predvojnega materijala, št. 42, zamenjam za prav take ali malo rabljene št. 43. Gantar, Tugomerjeva 33. 8505-8

KOLO, moško, zamenjam za klavirsko harmoniko na 80 basov. Naslov v Jutru. 8502-8

Za KOLO, moško, dam protivrednost. Ponudbe Jutru pod »Kolo«. 8497-8

ŠIV. STROJ, damski, v najboljšem stanju, zamenjam za protivrednost. Naslov v Jutru. 8548-8

VOZIČEK, globok, otroški, zamenjam za protivrednost. Naslov v Jutru. 8469-8

ZAJKLI, dve, belgijske pasme, zamenjam za kurjo pičo. Naslov v Jutru. 8468-8

ČEVLJE št. 43 in kuhinjsko tehtnico zamenjam za drva ali drugo blago. Peternel, Cankarjeva ulica 7, Kodeljevo. 8547-8

KAMGARN za moško obleko, prvovrstno predvojno blago za dve sukniji, chrep in drugo prodam, deloma zamenjam za protivrednost. Kolezija, Šolska 10/I. 8551-8

Za GNOJ dam 650 kv. m zemljišča pri remizi v najem. Naslov v Jutru. 8540-8

VREČE, tri, velike, močne, dam za protivrednost. Naslov v Jutru. 8544-8

GALICO zamenjam ali prodam. Ponudbe »Jutru« pod »Galica 30 kg«. 8545-8

VOZIČEK, globok, drap barve, nerabljen, zamenjam za protivrednost. Ogled samo dopoldne. Naslov v Jutru. 8570-8

KROMPIR, semenski, in drugo protivrednost zamenjam za dobro ohranjen damski dežni plašč. Naslov v Jutru. 8572-8

KOTENINO, predvojno, ali šifon kupim. Dam delno drugo protivrednost. Naslov v Jutru. 8574-8

Najem

PROSTOR za mirno obrt za takoj ali 1. maj iščem. Ponudbe Jutru pod »Krojaštvo«. 8454-17

KLAVIR vzamem v najem. Vsestranska pazljivost! Ponudbe Jutru pod »Dobra najemnina«. 8558-17

Posest

PARCELO, stavbno, na suhem kraju, kupim do lir 400.000. Ponudbe »Jutru« pod »Ernesto«. 8514-20

PARCELO za zidavo vile ali visoke hiše kupim. Ponudbe Jutru pod »Gotovina 500.000«. 8513-20

PARCELO na Kodeljevem, v Mostah ali v okolici Sv. Križa, kupim proti takojšnji gotovini, največ do lir 500.000. Ponudbe »Jutru« pod »Kodeljevo«. 8512-20

Sobo odda

DIJAKINJO, revno, srednješolko, sprejmem brezplačno na stanovanje. Več po dogovoru. Naslov v Jutru. 8575-23

Sobe išče

SOBO, opremljeno, za takoj ali pozneje, išče gospodična. Ponudbe »Jutru« pod »E. N.« 8413-23a

SOBO, opremljeno, po možnosti s souporabo kopalnice, v sredini mesta, išče ves dan odsotna gospodična. Ponudbe Jutru pod »Točna plačnica«. 8534-23a

SOBICO, majhno, opremljeno, pri miroi stranki, išče prav tako mirna oseba. Ponudbe Jutru pod: »Pošteno in zanesljivo«. 8492-23a

SOBO, brez perila, po možnosti s souporabo kuhinje, iščem. Plačam v denarju ali v naturalijah ali pa pomagam dve uri v gospodinjstvu. Naslov v Jutru. 8464-23a

SOBO s kopalnico, v središču ali bližini, išče zakonski par. Naslov javite blagajni bufeja »Slone«. 8404-23a

Ženitve

ZNANJE želi 38 letna vdova, situirana, z boljšim gospodom, 45—50 letnim, ljubiteljem glasbe, dobro situiranim, zaradi poznejše molitve. Odgovor prosim Jutru pod »Lepa harmonija«. 8385-25

Razno

ROKAVICO, desno, usnjeno, sem izgubila v soboto 14. aprila. Naprošam najditelja, da jo odda v Jutru. 8480-37

URICO, zlato, damsko, z vgraviranim monogramom S. D. in 13. VI. 1943, sem izgubila. Ker mi je zelo drag spomin, lepo prosim najditelja, da mi jo vrne proti dobri nagradi. Dolenc Silva, Holzapflova 17a. 8323-37

ZAPESTNICO, široko, srebrno, sem izgubila 16. aprila popoldne. Ker mi je drag spomin, prosim najditelja, da j